

Δημήτρης Φανουργάκης
Επιχειρηματίας,
Γενικός Διευθυντής
DIANA
ελαστικές εφαρμογές,
Υπεύθυνος ΓΕΜΗ
Βιοτεχνικού
Επιμελητηρίου Πειραιά,
Αντιπρόεδρος Β'
Συνδέσμου
Επιχειρήσεων Ναυπηγικής
Βιομηχανίας

Τεχνική & Επαγγελματική Εκπαίδευση

του Δημήτρη Φανουργάκη

Η δυνατότητα της οικονομικής ανάπτυξης μιας κοινωνίας, εξαρτάται άμεσα και απόλυτα από την ικανότητα της να παράγει, να αφομοιώνει νέες τεχνολογίες και να αναπροσαρμόζεται στις νέες εξελίξεις.

Η επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση ως βασικός μοχλός ενός εκπαιδευτικού συστήματος, δημιουργείται, αναπτύσσεται, και συνδέεται στενά με τις οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην εκάστοτε χώρα, οι οποίες συνθήκες καθορίζουν το σχεδιασμό και το μέλλον της. Εκ του αποτελέσματος, τα τελευταία χρόνια, το μοντέλο των ιδανικών και του ανθρωπισμού, έρχονταν σε αντίθεση με τις αρχές τις επαγγελματικής και τεχνικής παιδείας με αποτέλεσμα η τελευταία να θεωρείται κατώτερη της γενικής.

Αντίστοιχα η βιομηχανική και βιοτεχνική παραγωγή, πιάστηκε ασφυκτικά τα τελευταία χρόνια, λόγω της οικονομικής κρίσης και σε συνδυασμό με την ανυπαρξία μιας στρατηγικής στόχευσης, αφήσαμε στο περιθώριο την ανάγκη της τεχνικής δυναμικής αυτάρκειας. Αυτή η προοπτική προϋποθέτει εκπαίδευση και την σωστή προετοιμασία εξειδικευμένου εργατικού και τεχνικού δυναμικού.

Άρα λοιπόν η επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση χρειάζεται αναβάθμιση και μεταρρυθμίσεις με ορθολογικό τρόπο βάσει ενός στρατηγικού

σχεδιασμού και όχι να καθοδηγείται από το γεγονός και μόνο της ύπαρξης Ευρωπαϊκών κονδυλίων, έτσι ώστε να αποτελέσουν συνειδητές επιλογές των μαθητών.

A) Αύξηση της χρηματοδότησης στην επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση

B) Συγγραφή βιβλίων

Γ) Δημιουργία εργαστηρίων

Δ) Σύγχρονα προγράμματα σπουδών

E) Άμεση σύνδεση με την αγορά εργασίας

Στ) Σαφής προσδιορισμός προφίλ κάθε ειδικότητας

Η) Κατάλληλα κτίρια και όχι συστεγάσεις

- Η σύγχρονη επαγγελματική και τεχνική εκπαίδευση πρέπει να στηριχτεί στην παροχή μιας ολοκληρωμένης παιδείας, η οποία θα περιλαμβάνει γενικές γνώσεις, σε συνδυασμό με την καλλιέργεια των επαγγελματικών δεξιοτήτων ουσιαστικά αναβάθμισης του συνόλου της εκπαίδευσης, από την είσοδο του μαθητή στην εκπαιδευτική διαδικασία ως και την αποφοίτηση του από την λύκεια βαθμίδα. Οι εργαζόμενοι στις περισσότερες περιπτώσεις ασκούσαν τα διάφορα επαγγέλματα εκπαιδευόμενοι κατά τον κλασσικό τρόπο, από τον τεχνίτη στο μαθητή του, είτε ως αυτοδίδακτοι. Η πραγματικότητα αυτή απέχει όμως πολύ από ένα σύγχρονο σύστημα τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης, κυρίως όταν πλέον έχουν αρχίσει να εκλείπουν οι τεχνίτες «δάσκαλοι» και τα τελευταία χρόνια δεν έχουν υπάρξει συνεχιστές ή είναι ελάχιστοι.

- Επίσης συνεχής ενημέρωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες που προστίθενται στα γνωστικά αντικείμενα των επαγγελματιών.

- Διαθέσιμο παιδαγωγικό υλικό και δυνατότητες το μάθημα να παίρνει μέσα από την πρακτική.

- Αναδιοργάνωση της εκπαίδευσης για κάλυψη των αναγκών της παραγωγικής ανασυγκρότησης και ανάπτυξης. Οι ανάγκες της εποχής μας απαιτούν ένα όσο το δυνατόν υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης. Εδώ ίσως είναι επιτακτική η ανάγκη συζήτησης για επιμήκυνση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης και ίσως προς τις μικρότερες βαθμίδες, έτσι ώστε να ενταχθεί και η τεχνολογική διάσταση της εκπαίδευσης, και να ενθαρρύνει την διαφοροποίηση σε πορείες, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των παιδιών.

- Έρευνα των αναγκών της κοινωνίας και έρευνα για τις ανάγκες επαγγελματικών διεξόδων των μαθητών. Οι όποιες επεμβάσεις θα πρέπει να γίνουν αφού διευκρινισθεί το είδος της Τεχνικής / επαγγελματικής εκπαίδευσης που θέλουμε. Αν θέλουμε να παράγουμε τεχνίτες, που γρήγορα θα τους ξεπεράσουν οι εξελίξεις απαιτείται άλλη σχεδίαση. Αν θέλουμε να παράγουμε άτομα που θα έχουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και

παράλληλα να αναπτύξουν κάποιες γενικές βασικές γνώσεις και δεξιότητες που θα μπορούν να αξιοποιηθούν ως σημείο εκκίνησης σε ένα ευρύ φάσμα επαγγελματικών χώρων, απαιτείται άλλη σχεδίαση. Με το ισχύον σύστημα, δεν εξασφαλίζεται ούτε η εκπαίδευση σε επαγγέλματα, ούτε η προετοιμασία για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και για περαιτέρω σπουδές.

- Επιστημονική μελέτη σεναρίων βάσει διεθνούς και ελληνικής πραγματικότητας αλλά και συμβατότητας με τους υλικούς και άυλους πόρους.

- Ενεργή εμπλοκή από τους εκπαιδευτικούς, για την εφικτότητα των προτεινόμενων αλλαγών.

- Ανάπτυξη σύγχρονων δεξιοτήτων (εντοπισμού, αξιολόγησης και αξιοποίησης πληροφοριών επικοινωνίας).

- Οργανωμένες υπηρεσίες συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού των μαθητών (ας προστεθεί π.χ 1 ώρα την εβδομάδα στον επαγγελματικό προσανατολισμό).

- Άμεση σύνδεση με την αγορά εργασίας και με την κοινωνία της οικονομίας, της παραγωγής, βιοτεχνίες, βιομηχανίες, αγροτική παράγωγη, ώστε οι μαθητές να αποκτήσουν αυθεντικές εμπειρίες.

- Αλλαγές στις μεθόδους διδασκαλίας.

- Αλλαγές στις υποδομές με σταδιακή οργάνωση αιθουσών και ειδικότητες, κατάλληλα εξοπλισμένες.

- Σχέση - σύνδεση των σχολείων με τις οικογένειες.

- Ενεργή εμπλοκή των θεσμικών παραγόντων (επιμελητήριο, επιστημονικές και επαγγελματικές ενώσεις κλπ).

Μετακινούμεθα σήμερα σε μια νέα μορφή παραγωγής και οικονομίας και οδεύουμε ουσιαστικά στην 4η βιομηχανική επανάσταση.

Οι βιομηχανίες, οι βιοτεχνίες και οι παραγωγικές μονάδες της μετα-βιομηχανικής εποχής λειτουργούν σε ένα βαθύτερο επίπεδο γνώσης και αν θέλουμε να το εξετάσουμε αναλογικά από πλευράς ανθρώπινης εμπλοκής, στη νέα παραγωγική διαδικασία και τη νέα οικονομική πραγματικότητα της μετα-βιομηχανικής εποχής, εμπλέκεται πλέον περισσότερο το μυαλό και λιγότερο οι μύες.

Ο ρυθμός των μεταβολών ποικίλει ανάμεσα στις διάφορες χώρες και είναι αποτέλεσμα του ρυθμού ανάπτυξης, των Εθνικών φιλοδοξιών καθώς επίσης και των πιέσεων που δέχεται μια χώρα για να είναι τα προϊόντα της ανταγωνιστικά σε διεθνές επίπεδο.

Τα προγράμματα επαγγελματικής και τεχνικής εκπαίδευσης, αλλά και μιας διά βίου εκπαίδευσης για προσαρμογή στις ραγδαίες εξελίξεις, πρέπει να παρακολουθούν τους ρυθμούς αυτούς, διότι δεν έχουμε άλλα περιθώρια χάσιμου χρόνου, αν και εφόσον βέβαια μας ενδιαφέρει οικονομική ανάπτυξη, που μόνο μέσα από την παραγωγή βρίσκεται ο δρόμος.